

KLYS –

Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares samarbetsnämnd

PRESSMEDDELANDE

2010-04-08

Upphovsrättsutredningen motsvarar inte kulturskapares krav

Idag presenteras den upphovsrättsutredning som bland annat har i uppdrag att se över de regler som styr upphovsrättens avtal. KLYS konstaterar att utredningens förslag inte innebär den förstärkning av upphovsmäns och utövande konstnärers avtalsställning som hade behövts för att komma till rätta med de missförhållanden som råder mellan parterna på många konstområden.

KLYS har länge drivit frågan om en starkare ställning för kulturskapare som avtalslutande part för att skapa en bättre balans på den upphovsrättsliga avtalsmarknaden. När upphovsrätts-utredningen tillsattes för snart två år sedan hade KLYS därför höga förväntningar. Tyvärr lever utredningen, i viktiga delar, inte upp till dessa förväntningar.

- Utredningen har inte gjort tillräckligt för att stärka oss kulturskapare i avtalsammanhang, konstaterar **Anna Söderbäck, operasångerska och ordförande i KLYS**. Vi är också mycket oroade över det nya förslaget till arbetsgivarregel.

Det finns dock förslag i utredningen som är positiva och som går i rätt riktning. Till dessa hör förslaget om en generell avtalslicensbestämmelse. Den utgör ett smidigt sätt för kulturskapare och deras motparter att genom kollektiv rättighetsklarering möjliggöra massutnyttjanden av konst och kultur, t ex i den digitala miljön. Avtalslicensmodellen bidrar till att nyttjanden kommer till stånd och därmed till att förhindra onödiga inlåsnings effekter av konst och kultur. Samtidigt ger den upphovsmännen inflytande över hur deras verk används.

- Det är glädjande att avtalslicensmodellen ska byggas ut, men för att det ska fungera på ett bra sätt måste den enskilde kulturskaparen ha möjlighet att träffa väl avvägda avtal redan från början. Annars riskerar man att avtalslicenserna inte får den effekt som utredaren önskar, säger **Susin Lindblom, en av KLYS experter i utredningen**. Ge kulturskaparna lagstiftningsstöd att förhandla fram rimliga och tydliga avtal. Då kommer dessa grupper också att ta sitt ansvar för vår gemensamma digitala framtid, tillägger hon.

Det kanske största bakslaget i utredningen är den nya arbetsgivarregel som föreslås. Regeln synes ge arbetsgivarna "ensamrätt", d v s exklusiv rätt till upphovsmännens arbetsresultat utan någon begränsning i tid. En sådan ensamrätt är mycket mer långtgående än vad som kan anses utgöra gällande rätt idag. Om utredningens förslag till arbetsgivarregel införs förstärks den obalans som redan råder på upphovsrättsmarknaden, vilket går stick i stäv med utredningens motiv.

För kontakt och mer information: Anna Söderbäck, ordförande KLYS 0702-19 51 21
Susin Linblom, KLYS arbetsutskott/expert upphovsrättsutredningen 0705-88 87 03
Ulrica Källén, förbundssekreterare/jurist KLYS 08-667 88 90